

به روایت عالمان

نگارش و پژوهش: فتح الله درخشان

زیر نظر: استاد غلامحسین حیدری

ناظران علمی: حجت الاسلام دکتر محمدناصر انتصاری و دکتر محسن دیمه‌کار

سرشناسه: درخشان، فتح‌الله، ۱۳۵۳-
عنوان و نام پدیدآور: عنایات امام رضا علیه السلام به روایت عالمان/نگارش و پژوهش فتح‌الله درخشان؛ زیر نظر
غلامحسین حیدری؛ ناظران علمی: محمدناصر انتصاری، محسن دیمه‌گار؛ مدیر هنری: کاظم طلابی.
مشخصات نشر: مشهد: به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۱۳۹۸-
شخصاً - ظاهری: ۱۷۲ص-.

شابک: به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی): ۲۷۵۱.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲-۳۱۵۰-۷.

موضوعات: معرفت‌نوینی؛ فیثا

موضوع: موسی علیه السلام، امام هشتم، ۹۱۵۳ - ۹۲۳ ق. - کرامت‌ها

Ali ibn Musa, Imam VIII -- Karamat

موضوع: چتران و علمه - ایران - خاطرات

Ulama -- Diari

شناسه افزوده: به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)، ۱۳۲۷-

شناسه افزوده: هماری، محمدناصر، ۱۳۵۰-

شناسه افزوده: دیمه‌گار، محسن، ۱۳۶۲-

شناسه افزوده: طلابی، کاظم، ۱۳۶۲-

شناسه افزوده: به‌نشر (انتشارات آستان قدس رضوی)

Behnashr (Iran) -- Reza, Ali ibn Musa -- Karamat

رده‌بندی کنکوره: ۲۷۵/۳۵

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۷

شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۰۰۴۸۹

دفتر مرکزی: مشهد، بازار سجاد، خیابان مبلاد، ص. ۹۱۳۷۵/۴۹۶۹

تلفن و دورنگار: ۳۷۶۵۲۰۸

دفتر تهران: تلفن و دورنگار: ۸۸۹۶۰۴۶۶

نشانی اینترنتی: www.behnashr.com

پست الکترونیک: publishing@behnashr.com

عنايات امام رضا علیه السلام

نگارش و پژوهش: فتح الله درخشان

زیر نظر: استاد غلامحسین حیدری

ناظر علمی: حجت الاسلام دکتر محمد ناصر انتصاری و

دکتر محسن دیمه کار

مدیر هنری: کاظم طلایی

طراح جلد: احسان جعفری شیشه

صفحه آرا: حسن علی پور

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قطع: رقعی

چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات استان قدس رضوی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۲۰۳۲۵-۷

قیمت: ۲۱۰.۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است.

۲۷۵۱

فهرست

۱۰	پیش‌گفتار	۱۰
۱۳	به جای مقدمه	۱۳
۱۵	زیارت امام رضا علیه السلام توسط حضرت مسیح علیه السلام و حضرت مریم علیها السلام
مرحوم آیت‌الله العظمی بهجت علیه السلام	۱
۱۸	بعد از توسل به امام رضا علیه السلام پیرزنی از سقف به زیر آمد!
مرحوم آیت‌الله العظمی بهجت علیه السلام	۲
۲۵	مکار مناسبی نزدیکی حرم با صفایان می‌خواهیم.
حضرت آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی علیه السلام	۳
۲۸	مولای من ایستادن سرری، نشایسته شماست.
حضرت آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی علیه السلام	۴
۳۲	جام شیر امام رضا علیه السلام به آیت‌الله علوی گرگانی!
حضرت آیت‌الله علوی گرگانی علیه السلام	۵
۳۵	دست شیخ حبیب‌الله بعد از درخت گار زانم رضا علیه السلام شفا دهنده شد!
حضرت آیت‌الله وحید خراسانی علیه السلام	۶
۳۹	ناراحتی حضرت رضا علیه السلام از ناراحتی یک الهیه!
مرحوم آیت‌الله کوهستانی علیه السلام	۷
۴۳	اشرف عجیب امام علیه السلام بر اوضاع درون!
مرحوم آیت‌الله بهاء‌الدینی علیه السلام	۸
۴۸	آقا جان! ... حیا کردم! ... شما را به «پهلوی شکسته مادران» قسم دادم!
مرحوم آیت‌الله مروارید علیه السلام	۹
۵۴	من ضامن ایرانم!
مرحوم آیت‌الله میرزا مهدی آشتیانی علیه السلام	۱۰
۵۷	یا امام الرؤف! ... من از شما یک «نگاه» می‌خواهم! فقط یک «نگاه»!
مرحوم آیت‌الله شیخ مجتبی قزوینی علیه السلام	۱۱
۶۰	اذن امام زمان علیه السلام را باید از جد مطهرشان امام رضا علیه السلام بگیرید!
مرحوم آیت‌الله درافشان علیه السلام	۱۲

- ۶۴ عنایت امام رضا علیه السلام، حتی به گربه آشپزخانه!
مرحوم آیت الله سیدحسن درافشان رحمته الله
- ۷۱ آقاجان! آمده ام تا از جود و کرمتان، مرحمت کنید.
مرحوم آیت الله سیدحسن درافشان رحمته الله
- ۷۴ و اندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند.
علامه حسن زاده آملی رحمته الله
- ۷۸ اگر من بگویم بلند شو، باز هم می شود بلند نشوی؟!
مرحوم آیت الله خزعلی رحمته الله
- ۸۲ برای زائران من «قورمه سبزی» درست کنید!
مرحوم آیت الله میانجی رحمته الله
- ۸۹ پیرم مهره دست ماست ... نمازهایش را اول وقت بخواند.
مرحوم آیت الله بق شناس رحمته الله
- ۹۲ آقاجان! آب ها زانوش شمایند، کدامشان را بیرون کنم؟
مرحوم آیت الله تبریزی رحمته الله
- ۹۵ من از شما امام عزیز حجات می کشم... هر طور خودتان صلاح بدانید!...
آیت الله فقیه ایمانی رحمته الله
- ۱۰۲ یا امام غریب! ... همیشه برام بلند کنید؟!
آیت الله فقیه ایمانی رحمته الله
- ۱۰۶ ... آقاجان آقاجان، آبرویم در خطر است!
مرحوم آیت الله ایمانی رحمته الله
- ۱۰۹ آقاجان! بزرگتر ما در این کشور شما هستید!
مرحوم آیت الله حائری تهرانی رحمته الله
- ۱۱۴ همان طنین صدای ملکوتی حضرت علیه السلام، باعث شفایم شد
مرحوم آیت الله حائری تهرانی رحمته الله
- ۱۱۶ «پهلوی گرفتن» یادگار مادرش بود.
آیت الله محسن مجتهد شبستری رحمته الله
- ۱۲۱ حضرت رضا علیه السلام کی شما را گرسنه گذاشته اند؟!...
مرحوم آیت الله موحدی ساوجبلی رحمته الله
- ۱۲۳ مادر جان! همه عالم محضر امام رضا علیه السلام است
آیت الله ناصری دولت آبادی (اصفهانی) رحمته الله

۱۲۶	آقا جان! ... نمی خواهید من روضه خوان جدتان بمانم؟ مرحوم آیت الله معصومی <small>رحمته</small>	۲۸
۱۳۱	بیایید این بار، دو نفری نزد حضرت رضا <small>علیه السلام</small> بروید! ... مرحوم آیت الله معصومی <small>رحمته</small>	۲۹
۱۳۳	۵۰۰ تومان امام رضا <small>علیه السلام</small> برای شرور تائب! استاد فاطمی <small>نیایش</small>	۳۰
۱۳۷	آقا جان! نیامده ام که از درگاه شما ناامید برگردم حضرت آیت الله قرهی <small>رحمته</small>	۳۱
۱۴۱	پسرم! آیا ته با همین «دوچشمه» امام رضا <small>علیه السلام</small> رادیدی؟! آیت الله عبدالمجید شوشتری <small>رحمته</small>	۳۲
۱۴۶	این «بیرن النور»! «آقا» فرستاده اند! ... مرحوم آیت الله عبد الجواد غریبان <small>رحمته</small>	۳۳
۱۵۱	اگر امام رضا <small>علیه السلام</small> بچه مرا سقا دهد، من هم شیعه می شوم. مرحوم آیت الله صالحی <small>رحمته</small>	۳۴
۱۵۶	آقا جان! عنایتی بفرمایید برای وانا ز گامی بردارم. استاد قرائتی <small>رحمته</small>	۳۵
۱۵۹	آقا! نوکر بد هم نوکر است! استاد قرائتی <small>رحمته</small>	۳۶
۱۶۲	آقا جان! همسایه شما که بودم! مرحوم آیت الله صالحی <small>رحمته</small>	۳۷
۱۶۶	دیدار امام رضا <small>علیه السلام</small> از زائر با اخلاصشان در هنگام جان دادن. استاد قرائتی <small>رحمته</small>	۳۸

پیش‌گفتار

پیش از هر چیز، توجه مخاطبان و پژوهشگران ارجمند را به موارد زیر جلب می‌نمایم:
 ۱- اهتمام به جمع‌آوری، تدوین و انتشار عنایات امام رضا علیه السلام را، از چند جهت لازم می‌دانیم.

۱- است: عنایات ائمه علیهم السلام برای همگان، ملموس و قابل فهم می‌باشد؛ به همین دلیل همهٔ عالمان و اندیشمندان مورد مصاحبه، موافق انتشار این اثر بودند. دود اشتیاق و دل‌های خداجو به این مقوله، باعث شده است، آثاری به چاپ برسد که با این عنوان و ستناد لازم را ندارند.

سوم: عنایات موصوفه علیهم السلام ادامه و کمال معجزه‌های پیامبران علیهم السلام و ثمره ولایت تکوینی آن بزرگواران است و همان‌گونه که هدف از معجزهٔ پیامبران، اثبات حقایق و ارتباط با ذات باری تعالی است، معجزه‌های معصومین علیهم السلام نیز از یک سو دلیل حقایق و جایگاه رفیع آنان نزد الهی است، و از سوی دیگر باعث امیدواری محبان، افزایش بصیرت بندگان خدای و معرفت و هدایت برای حق‌جویان است.
 ۲- چنان‌که مشاهده خواهید کرد، عنایات، از زبان افراد شناخته شده

و مورد اعتماد جامعه، تبیین گردیده است تا در درستی آن‌ها، هیچ‌گونه تردیدی وجود نداشته باشد. (تمام مصاحبه‌ها را استاد غلامحسین حیدری انجام داده‌اند، برخی منابع در معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی آستان قدس رضوی موجود است و برخی، به صورت مکتوب، تدوین گردیده است. موارد محدودی نیز از دیگر منابع ذکر شده است که یادآور خواهیم شد.)

۳- عنایات یادشده را از توجهات امام رضا علیه السلام در عصر حاضر برگزیده‌ایم. این بدان معناست که:

نخست: اهل بیت علیهم السلام کماکان حی، حاضر، ناظر و قادرند.

دوم: این بزرگواران همواره باب رحمت الهی و پناه درماندگان و بی‌پناهان بوده‌اند. ۴- در گزینش عنایات، سعی شده است تنوع رعایت گردیده، مباحث مربوط به «شفا» به حداقل برسد. زیرا توجه بسیار به این مقوله، باعث شده است، برخی از محبتان، عنایات و معجزه‌های معصومین علیهم السلام را منحصر به «شفا» بدانند؛ حال آنکه معصومین علیهم السلام مجرای فیض الهی در بسخ به همه مشکلات هستند (و البته جایگاه آن بزرگواران فراتر از این بوده، در واقع مأموریت دیگری دارند، که اشاره خواهد شد). مجموع بن‌و بنی‌ها باعث شده است این اثر - بحمدالله - در تاریخ شیعه، بی‌نظیر باشد.

۵- برگزیدن نام «عنایات» برای این اثر حاصل بررسی‌های مفصل علمی- پژوهشی است. این بررسی‌ها شامل داد و آژده «کرامت» در ابتدا مفهوم دیگری داشته، و از قرن ششم، برای کسانی که رقیب داده غیر پیامبران، به کار رفته است. به دلایل فراوان، کاربرد کلمه «کرامت» برای اعمال خارق‌العاده معصومین علیهم السلام صحیح نیست. بعلاوه تعریف از معصوم علیه السلام وجود دارد که اقدام‌های خارق‌العاده معصومین علیهم السلام «معجزه» نامیده شوند. ولی از آنجا که بسیاری از امور یاد شده به نظر از مجرای طبیعی خود اجابت شده‌اند و وجود مقدس حضرت علیه السلام کار را از راه خود انجام داده‌اند، کاربرد اصطلاح «معجزه» را نیز صلاح نمی‌دانیم ولی عنایت (توجه) امام در همه این موارد ملموس در شهود است و به همین دلیل عنوان «عنایات امام رضا علیه السلام» را برای این اثر برگزیدیم. ۶- در این جلد، عنایات حضرت علیه السلام از زبان آیات عظام و علمای اعلام در قرن حاضر نقل شده است. در جلد‌های بعدی، به نقل عنایات، از زبان خادمان، و زائران و شخصیت‌های مطرح و مورد اعتماد جامعه و نیز زائران غیر شیعه و ... خواهیم پرداخت.

- ۷- در معرفی شخصیت‌ها، بیشتر به مسئولیت‌های مهم آنان (در گذشته، یا حال) اشاره شده است و منظور مسئولیت فعلی نیست.
- ۸- نویسنده در بازنویسی عنایات به گونه‌ای عمل کرده است که جریان اصلی و شاکله عنایت، هیچ تغییری نکند، اما برداشت‌هایی که ذیل هر عنایت آمده است، حاصل همفکری گروه علمی، شامل افراد زیر است، که در نشست‌های بسیار، در حرم مطهر امام رضا علیه السلام با یکدیگر همکاری و همراهی کرده‌اند:

نام و نام خانوادگی	مسئولیت فعلی	اهم سوابق
۱ استاد غلامحسین حیدری	سرپرستان و مدیر علمی مدیر انجمن حامیان حوزه‌های علمیه خراسان - خادم حرم مطهر رضوی	- معاون وزیر آموزش و پرورش (چندین دوره) - مدیرکل آموزش و پرورش استان‌های خراسان و زنجان - معاون فرهنگی استان قدس رضوی - خادم حرم مطهر رضوی - کارشناس ارشد زبان خارجی - مدرس دانشگاه
۲ حجت الاسلام دکتر محمد ناصر انتصاری	مدیر گروه علمی مدیریت پاسخ‌گویی حرم مطهر رضوی	- مدیر کل اوقاف استان گلستان - دکترای طب اسلامی - لبه خارج فقه و اصول
۳ دکتر محسن دیمه کار	استادیار دانشگاه علوم و معارف قرآن استاد پاسخ‌گویی حرم مطهر رضوی	- دکترای علوم قرآن و حدیث از دانشگاه فردوسی - مدرس دانشگاه - پژوهشگر حدیثی در حوزه علوم قرآن و حدیث
۴ فتح الله درخشان	دبیر آموزش و پرورش خادمیار حرم مطهر رضوی	- کارشناس ارزیابی نظارت دبیرخانه شورای عالی فرهنگی استان قدس رضوی مسئول دبیرخانه ستاد پیش‌بینی‌های میلاد استان قدس رضوی - کارشناس ارشد علوم قرآن

از پژوهشگران، مخاطبان، صاحب‌نظران ارجمند و محبان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام دعوت می‌شود، به منظور تقویت و رفع ایرادهای این اثر منسوب به امام رئوفمان علیه السلام، هرگونه نظر، انتقاد یا پیشنهاد خود را با ما در میان بگذارند.